

חוק ומשפט תביעת נזיקין שנדחתה

ת.א. 1676/03 דמרי אלעד נ. מושב בלפוריה וחב' ביטוח איילון בפני כב' השופט ג'אדה בסול
ניתן בתאריך 17 בינואר 2006 בבית משפט השלום בעפולה

התובע יליד 1985 (בן 14 בעת המקרה) טען בתביעתו, כי בעת שביקר בבריכת השחייה של מושב בלפוריה הוא קפץ לבריכה, דרך על תעלת הגלישה, רגלו נתקעה בה, הרשת נשברה וכתוצאה מכך נגרם לו חתך עמוק ורחב בגב כף רגל ימין. התובע טוען כי בהתאם להוראות סעיף 41 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש) יש להחיל על התובענה את הכלל "הדבר מדבר בעד עצמו" וכן להחיל את הכלל "חובת הראיה ברשלנות לגבי דברים מסוכנים".

הנתבעים טענו מנגד כי התובע הפר פעמים רבות את המשמעת, הוזרר פעמים רבות וקפץ ממקום אסור לקפיצה, תוך הפרה בוטה של ההוראות, אשר הוא היה מודע להן היטב. הבריכה הייתה תקינה, פעלה ברישיון וענתה על הדרישות והתקנים. היו בה הסדרי הצלה נאותים, ההוראות ניתנו בשילוט ובאזהרות בע"פ, בוצעו בה סריקות וננקטו אמצעי ענישה מוגבלים, לרבות עירוב אמו של התובע.

לחילופין טענו הנתבעים כי האשם התורם של התובע מגיע כדי 100% ומנתק כל קשר סיבתי בין התרשלות כלשהי לנתבעים ושלחו הודעת צד ג' להוריו של התובע בטענה כי חוק הכשרות המשפטית והאופטרופסות-תשכ"ב, 1962, מטיל על הורי קטין חובות שההתעלמות מהן עלולה לגרום סנקציות פליליות ובפרט, הזנחה והימנעות מלנקוט באמצעים ובפעולות הדרושים לשמירה על שלומו ובטחונו של הקטין.

בית המשפט ציין כי בקביעת האחריות האזרחית בעוולת הרשלנות שבנזיקין מבחינים בשלושה מבחנים. המבחן הראשון - האם המזיק חב חובת זהירות לניזוק (מושגית וקונקרטיית). המבחן השני - האם הפרו הנתבעים את חובת הזהירות, דהיינו האם הם סטו מסטנדרט הזהירות המוטלת עליהם. המבחן השלישי - האם הפרת חובה חקוקה היא שגרמה נזק.

בנסיבות העניין דנן, אין מחלוקת כי הנתבעים חבים בחובת זהירות מושגית, הנתבעים חייבים לנקוט אמצעי זהירות סבירים כדי למנוע נזק לבאים בשעריהם. אלא שזהו תנאי הכרחי, אך לא מספיק, לקיומה של האחריות בעוולת הרשלנות. עדיין קמה ועומדת השאלה הנוספת, אם בין המזיק הספציפי לבין הניזוק הספציפי, בנסיבותיו המיוחדות של המקרה, קיימת חובת זהירות קונקרטית בגין הנזק הספציפי שהתרחש.

בית המשפט פסק כי הנתבעים לא הפרו את חובת הזהירות והתביעה נדחתה. דיני הרשלנות מבוססים על עקרון האשמה ולא על אחריות מוחלטת, לכן יש לומר כי חובת זהירות אינה באה למנוע כל סיכון אפשרי ושליטתו הלכה למעשה, אלא, קובעת חובות למאמץ לעשות כל פעולה הנדרשת למניעת נזק צפוי. מעדותם של מציל הבריכה ומחזיק הבריכה עולה כי הנ"ל קיימו את כל חובותיהם המוטלות עליהם כמציל וכמחזיק. הוצבו שלטי אזהרה במקומות שונים. הבריכה עמדה בדרישות התקן ומשרד הבריאות וכי ניתן רישיון להפעלתה, עמדת המציל הוצבה במקום שבו היא משקיפה על כל הבריכה, מחזיק הבריכה העסיק מציל מקצועי אשר נותר כל העת בשטח הבריכה, ובנוסף הוצבו בבריכה אמצעי עזרה ראשונה.

בית המשפט קבע כי במאזן ההסתברויות ובנסיבות העניין הנתבעים, וכך גם המציל ומחזיק הבריכה, לא חרגו מהתנהגות סבירה ולא הפרו חובות העולות מהוראות החוק. הם פעלו כנדרש בכל האמצעים הסבירים והמספיקים כדי למנוע את הנזק בכך שהעבירו את הפעלת וניהול הבריכה לזכיון כאשר כל דרישות החוק מולאו. וכן לא הוכח כי היה כשל כלשהו במבנה ובתחזוקת הבריכה.

בנסיבות העניין הסיכון היה סביר וכל אדם בר דעת ובכלל זה גם נער בן 14 שנה, מבין היטב ויודע להעריך את הסיכון שבקפיצה במקום אסור. הזכיון נקט בכל האמצעים העומדים לרשותו, ולא ניתן לצפות מהמציל ו/או ממחזיק הבריכה כי יצפו מראש את הקפיצה האמורה, שכן הקפיצה הייתה אירוע ספונטאני אשר לא ניתן לצפותו.

עוד הוסיף בית המשפט כי חיי היום - יום מלאים סיכונים, אשר לעתים מתממשים וגורמים נזקים, מבלי שיוצרי הסיכונים ישאו באחריות בנזיקין. הטעם לכך הוא, שאותם סיכונים טבעיים ורגילים הם לפעילות האנוש המקובלת, ובגינם נקבע, כעניין של מדיניות משפטית, כי חובת זהירות קונקרטית אינה מתגבשת. סיכונים אלה סבירים הם, וחיי חברה מתוקנים לוקחים את קיומם בחשבון. על כן, מי שמשתמש במתקן ספורט - אם כמשתתף ואם כצופה - עשוי להיפגע מסיכונים, הכרוכים בפעילות ספורטיבית. עד כמה שסיכונים אלה טבעיים הם ורגילים לאותה פעילות, אין בגינם אחריות.

תקציר פסק הדין הוכן ע"י דוד לבקוביץ, יועץ מומחה לאתרי רחצה
חברי הפורום המקצועי באתר יוכלו לקבל את פסק הדין המלא

גיליון 12
20 באפריל 2007

טיפקס בסגנון חופשי
עיתון פקס לניהול ותפעול בריכות שחייה
